Maandag 30 December 1946

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

63ste Jaargang No 4998

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Nederland krijgt niets van Duitsland

Honger relletjes in Italie

TEGEN ANNEXATIE.

Uit Berlijn komt het bericht, dat Wes Gallagher uit diplomatieke bronnen weet te vertellen, dat de Verenigde Staten van Amerika sterk zullen opkomen tegen een annexatie van de Saar door Frankrijk bij een vredesregeling van Duitsland. Men zal ook de verdere wijzigingen zoals die voor wat de West grens door Holland en België zijn voorgesteld afwijzen, meent hij te weten. Men maakt echter een uitzondering voor het geval, dat het volk dat die streken bewoont het werkelijk zelf zou verlangen, om bij Nederland gevoegd te worden (Berlijn. (AP) 30.12).

OVER DE VREDE MET DUITSLAND.

Nu men de vrede moet gaan opstellen met Duitsland opende de „Pravda" in Moskou de voorbeschouwingen, om de Grote Vier voor de tiende Maart van advies te dienen. Men kwam ook op, tegen de verlangens van Frankrijk inzake de Saar. Men hoopt, dat men in eendrachtigheid de problemen zal oplossen, zodat men in 1947 de vruchten mag plukken van het beter verstaan gegroeid in het jaar 1947 (Moskou, (AP) 30.12).

HOUDING VAN AMERIKA.

De houding van Amerika op de conferentie te Moskou op 10 Maart a.s. waar men de vrede met Duitsland gaat opstellen, zal wel precies dezelfde zijn, als die welke Byrnes aannam toen hij in September jl. een speech hield in Stuttgart, daar verklaarde Byrnes, dat men geen genoegen nam met de Oosterse grenzen van Duitsland zoals, die nu zijn. Hij beschouwde die zo in deze vorm niet als definitief. Er zijn aanwijzigingen, dat ook Rusland tegen de grenscorrecties van Duitsland zal zijn in het Westen. Zo was het opvallend dat de kranten te Berlijn verschijnend verbitterde aanvallen deden op de eis van Frankrijk om de Saar bij Frankrijk te mogen voegen. Ook had men citiek voor de eisen van de Nederlandse en Belgische eisen, doch men verwacht ook dat er verzet zal komen van de kant der Russen zo Amerika gaat voorstellen, dat men de landbouw provincies aan Duitsland moet teruggeven. Bedoeld zijn de stukken in Polen (Berlijn, (AP) 30.12).

HOUDING VAN FRANKRIJK

Men denkt, dat Frankrijk van plan is de verlangens van Holland en België te steunen, doch op zal komen tegen een teruggeven van de Poolse provincies aan Duitsland. Amerika, meent men nog, zal iedere verlangen naar annexatie, ook van de zijde van Denemarken of Tsjechoslowakije afwijzen (Berlijn, (AP) 30.12).

STAKING IN BARI.

Er kwam een einde aan de 48 uur lange algemene staking in Bari waarbij men in protest kwam tegen het groot voedseltekort. Verder in het Zuiden van Italië in de zgn. laars van Italië ontstonden nog andere wanordelijkheden. Men is ook ontevreden over de slechte distributie. Op een andere plaats blokkeerden wel twee duizend personen de spoorweg. Ook in twee andere steden in Calabrië schijnt men op het voorbeeld van Napels over te zullen gaan tot een algemene staking, men weet immers dat men daar juist voor Kerstmis meer los heeft gekregen van de regering. De verbinding met Bari per telefoon en telegraaf is nog steeds niet vrij gegeven en blijft nog steeds voor het uitsluitend gebruik van de regering. Reiziggers uit Bari melden echter opstandjes, waarbij een student de dood vond, en verschillende politiemannen gewond werden. Men toog weer aan het werk om hedenavond de begrafenis mee te gaan maken van de student, die het slachtoffer werd bij de relletjes.

DE GASPERIE

Gaat brood vragen in Amerika.

In Palermo trokken een stoet van 2000 man sterk de straten door rode vlaggen bij zich dragend men ging naar de spoorrails om deze met grote stenen te blokkeren. Een trein komend uit de richting van Reggio werd overvallen en men plunderde drie wagons, de buit werd in automobielen naar Palermo gebracht. De politie zendt nu versterking uit Reggio naar Palermo. De pers in Rome weet niet, wie die schuld te geven voor de bloedige opstandjes (Rome, (AP) 28.12).

VERKLARINGEN VAN DE GAULLE.

Naar aanleiding van de weigering van Generaal De Gaulle om het presidentschap van de Vierde Franse Republiek op zich te nemen, wordt nog het volgende uit Parijs gemeld.

In een verklaring aan de pers, van twee honderd woorden, zette De Gaulle de redenen van weigering uiteen. De grootste grief van De Gaulle is dat het presidentschap van Frankrijk onder de nieuwe grondwet een ambt is zonder enige betekenis omdat den president nagenoeg geen macht toekomt.

De Gaulle vestigde er de aandacht op dat hij reeds eerder de nieuwe grondwet had veroordeeld omdat deze een regime in het leven riep, waarin de politieke partijen alle macht zullen hebben, en zeide: „Ik kan in geweten verklaren dat ik niet geloof dat ik mijn land zal dienen, door voor te wenden dat ik de waarborger en bewaarder zou zijn van een constitutie die aan zulk een regiem is toegewijd en welke onmachtig te regeren over een land dat zelf onmachtig is". De Gaulle heeft hard er voor gestreden dat in de nieuwe grondwet meer macht aan de executieve zou worden toegekend, waarbij hij de beschuldiging moest weerstaan — voornamelijk van de Communisten — dat hij niets anders dan de dictatuur voor zichzelf wenste.

Toevallig heeft Zaterdag, tegelijkertijd met het terugtrekken van De Gaulle uit het politieke leven, het Instituut tot onderzoek van de Openbare mening, de antwoorden gepubliceerd op de vraag waarover in Frankrijk een „gallup poll" was gehouden.

De vraag luidde: „Wenst gij dat De Gaulle wederom aan de macht komt?" De antwoorden waren: 34% bevestigend, 53% ontkennend en 13% onverschillig. De Gaulle voorspelde somber dat Frankrijk de weg van anarchie en rampspoed opgaat, omdat de nieuwe grondwet geen duidelijk gescheiden wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht kent. Hij liet zich tevens heel pessimistisch uit over de vooruitzichten van de wereldvrede.

Op 56-jarige leeftijd beëindigde hij alzo zijn loopbaan, gedurende welke hij sinds Napoleon een van de meest vereerde, gevreesde en gehate mannen van Frankrijk was.

Op 16 Januari zal de President van de Vierde Republiek door het Parlement te Versailles gekozen worden (Parijs, (AP) 28.12).

ARRESTATIES.

Uit Boedapest worden talrijke arrestaties gemeld van personen, met Westerse sympathiën. De Minister van voorlichting van Hongarije de heer Jozef Bugmar zeide, dat de arrestaties plaats vinden onder politici en legerofficieren.

De Minister zal later nadere informaties geven over deze arrestaties, doch liet wel uitkomen dat deze arrestaties uitgaan van het Ministerie van Oorlog dat onder controle staat van de Sovjet autoriteiten.

Bijna alle personen die gearresteerd zijn pro-Amerikaans of pro-Brits, verschillende van de gearresteerde officieren hadden tijdens de oorlog de leiding in de actie tegen de Duitsers. Men brengt de arrestatie in verband met het vredesverdrag, dat tussen Hongarije en de Geallieerde getekend dient te worden (Boedapest, (AP) 28.12).

UIT INDIË.

De commandant van de troepen van de Indonesische republiek generaal Soedirman gaf als zijn opinie, dat de tijd nu gekomen is, waarop de republiek dient te laten zien, hoe groot de macht is van de republiek. Hij liet uitkomen, dat de jongste actie van de Nederlandse troepen de republiek in gevaar brachten en het geduld van het Indonesische volk op zijn eind doen lopen. Hij hield een rede tot het volk van Java na een onderhoud te hebben gehad met Soekarno de President. Bij de onderhoud, dat plaats had te Djokjakarta, was ook de Minister van Defensie Amir Sjarifoedin aanwezig. Hij ontkende, dat de actie van de Nederlanders louter verdedigend zou zijn (Batavia, (AP) 28.12).

CONSTELLATION VERONGELUKT.

Men meldt het verongelukken van een vliegtuig Constellation van Parijs op weg naar New York. Twaalf personen werden gedood, 11 gewond, waaronder zeven personen zwaar gewond. Het vliegtuig droeg de naam van „Ster van Caïro". De vlieger kapitein Tansey werd zo zwaar gewond, dat het niet mogelijk was met hem over de oorzaak hostess Miss Vina vertelde, dat het ongeluk geschiedde zonder dat zij of de passagiers wisten, dat er iets aan de hand was met het vliegtuig. In de mist en de motregen zocht de vlieger, waar hij kon landden. Het ongeluk vond plaats boven Ierland (Ierland, (AP) 28.12).

BELASTINGWETTEN IN VENEZUELA.

Het congres van Venezuela nu in vergadering te Caracas bijeen, nam met algemene stemmen de voorgestelde belastingwetten aan waarbij en verlaging werd voorgesteld voor inkomen, beneden de 500.000 bolivar, terwijl men echter de belasting verhoogd voor de vermogens, die daarboven liggen. Men meent, dat deze wet vooral van invloed zal zijn op de bezittingen van de eigenaars van de petroleumondernemingen in Venezuela (Caracas, (AP) 28.12).

het nieuws van vandaag

Men gaat nu werkelijk beginnen met een vrede voor Duitsland. De „Pravda" schreef erover er sommige AP correspondenten hebben ook hun oor te luisteren gelegd en weten nu al te vertellen: „Nederland krijgt niets": ook al hebben we heel tactisch niet van annexatie gesproken, doch we hebben, natuurlijk met opzet, het woord: „grenscorrectie" gebezigd. Men wil er niets van weten. Misschien, dat Frankrijk ons zou helpen, want die heeft zelf een formele honger naar de Saar.

We denken aan de dag, toen we door Duitsland reden en in alle straten vlaggen hingen met het opschrift **„De Saar blijft Duits"**; dat was in de dagen, dat de mensen daar zelf mochten kiezen.

Amerika schijnt van het standpunt te zijn: **Duitsland moet zichzelf kunnen bedruipen** en daarom terug met die landbouwprovincies, die Rusland nu onderhands reeds aan Polen gaf, en niets afgeven, niet aan Frankrijk, niet aan Denemarken, niet aan Nederland, niet aan de Tsjechen, of wie ook maar iets zou vragen.

Het is inderdaad waar, dat een land tot oorlog kan komen als het niet genoeg heeft om te leven, doch men moet niet overdrijven. Amerika houdt zich aan de principen van Byrnes' speech van September jl., hier enkele grepen uit die speech. Byrnes had natuurlijk ieder woord afgewogen; hier zijn die gewichtige woorden:

Terwijl hij de nadruk legde op de wens der Verenigde Staten om Duitsland weer te zien opstaan als een vreedzame gecentraliseerde staat, verwierp Byrnes de Franse eisen ten aanzien van het Rijnland en het Ruhrgebied en waarschuwde hij Polen en Rusland, dat de Verenigde Staten Duitslands Oostgrens niet achten als te zijn gevestigd aan de Oder.

De gebieden die thans bezet zijn door Polen en Rusland zijn „voorlopig toegewezen" te Potsdam en „het protocol van de Potsdam-conferentie maakt duidelijk, dat de hoofden der regeringen niet overeenkwamen om bij de vredesregeling de afscheiding van enig bepaald gebied te steunen."

Byrnes, die aandrong op de spoedige vestiging van een centraal bestuur voor Duitsland, verklaarde, dat de Geallieerde viermogendhedenraad „in vele belangrijke quaesties Duitsland niet bestuurt en evenmin toestaat dat Duitsland zichzelf bestuurt".

„Al wat de Geallieerde regeringen kunnen doen", zo zeide hij, „is de regelen te stellen volgens welke Duitsland zich kan besturen. De Geallieerde bezettingsstrijdkrachten behoren te worden beperkt tot zulk een aantal, dat voldoende is om zorg te dragen dat deze regelen worden nageleefd."

„Het is de mening van de Noordamerikaanse regering dat de voorlopige regering niet moet worden samengesteld door andere regeringen, doch een Duitse Nationale Raad moet zijn, samengesteld uit democratisch - verantwoordelijke minister-presidenten of andere hoofdambtenaren van de verschillende staten of provincies, welke gevestigd zijn in elk der vier zones. Onderworpen aan het blijvend gezag van de Geallieerde Raad van Toezicht moet de Duitse Nationale Raad zelf verantwoordelijk zijn voor de behoorlijke functionnering van de centrale administratieve bureaux, welke voldoende macht moeten hebben om de administratie van Duitsland te verzekeren als een economische eenheid, gelijk beoogd door de overeenkomst van Potsdam."

Byrnes wees vooral op de Noordamerikaanse mening, dat Duitsland moet worden bestuurd als een economische eenheid. Hij zeide: „Het is niet in het belang van het Duitse volk en evenmin van de wereldvrede, dat Duitsland een pion of een deelgenoot wordt in de militaire strijd om de macht tussen Oost en West."

ANETA.

Door een simpel telefoontje van de Juffrouw van Aneta werden wij ervan verwittigd, dat er in het vervolg op Curaçao geen Aneta-nieuws meer verstrekt zal worden. We zullen het nu via het telegramkantoor wel in het Engels ontvangen. Dit is ook een „nieuwe phase".

Tot nu toe ging onze loopjongen zo tussen tien en half elf naar de juffrouw van Aneta, om de text der telegrammen in het Nederlands in ontvangst te nemen, als de brug dan niet open was en de jongen op straat niet teveel in beslag genomen werd door alles wat het aankijken waard is, konden we nog een paar berichten in ons blad plaatsen, na die telegrammen eerst van een pakkende kop te hebben voorzien. De drukkers zuchtten als er nog geen Aneta was, want dat betekende voor hen wel het einde van een krant.

We plaatsten niet zoveel van Aneta, omdat vele lezers toch des avonds rond negen afstemmen op Hilversum en daar hetzelfde nieuws, dat wij de volgende dag pas kunnen publiceren, zeer uitvoerig horen en dat voorzien dikwijls van een commentaar. Bovendien hoorde men ons Aneta-nieuws ook nog declameren door de Curom, zodat men werkelijk van oud nieuws kon spreken als de „Amigoe" uitkwam. We zien best in, dat het niet mogelijk was om de zaak te veranderen of we moesten uitkomen met een avondeditie!

Onze dank voor de goede zorgen van Mej. Swildens, die in tempo moest werken voor die lastige krantenmensen.

NIEUWE GEZANT IN CARACAS.

F. W. Craandijk, de nieuwe Nederlandse Gezant voor Venezuela, heeft Zaterdag zijn geloofsbrieven aan President Betancourt overhandigd in het paleize Miraflores (Caracas, Aneta).

GROMYKO HEEFT HAAST.

In een brief aan den Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, Trygve Lie, verzocht de Sovjet-afgevaardigde, Andrei Gromyko dat er stappen genomen zouden worden teneinde te geraken tot de algehele tenuitvoerlegging van het program der Veiligheidsraad, zonder te wachten op de uiteindelijke beslissing inzake de controle op de atomaire energie. Hij legde tevens een formele resolutie over, welke de nieuwe voorstellen van de Sovjet-Unie inhield, en verzocht om deze op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de Veiligheidsraad te plaatsen welke op 31 December zal worden gehouden. Het voorstel van Rusland aan de Veiligheidsraad strekte o.a. om een termijn van drie maanden te stellen voor het ontwerpen van het program tot bewapeningsbeperking (New York, (AP) 28.12).

Molotov bij zijn pastoor.

BENOEMING VOOR GROMYKO.

De radio van Moskou kondigde een benoeming aan van Gromyko als lid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Tot dan toe was Gromyko gezant in Washington. Gromyko was eerst gezant in Washington, doch kwam als lid in de Veiligheidsraad (Londen, (AP) 30.12).

Nederland heeft rekening opgemaakt

Economische en territoriale eisen

De Nederlandse regering heeft het memorandum betreffende haar territoriale en economische eisen ten aanzien van Duitsland aan de regeringen van Frankrijk, Rusland, Engeland en de Verenigde Staten aangeboden. Wil Nederland in staat zijn om zijn nationale welvaart enigermate te herstellen, dan is het een onontbeerlijke vereiste, dat zekere compensaties en waarborgen van Duitse zijde worden verkregen. De vergoeding voor de zware

Oorlogsslachtoffers in Nederland

verliezen, die ons land tijdens de Duitse bezetting heeft geleden, wordt hoofdzakelijk gezocht op economisch terrein. Van annexatie wordt afgezien en de eisen beperken zich tot grenscorrecties, die geen andere bedoeling hebben dan verkorting van de grens en verbetering van verkeers-, waterstaatkundige en sociaal-economische toestanden.

Er is gebleken, dat het letsel toegebracht aan de Nederlandse economie, dergelijke afmetingen heeft aangenomen, dat een herstel in de vorm van toewijzing van Duits gebied tengevolge van de omvang, die deze annexaties zouden aannemen, practisch niet te verwezenlijken zou zijn. Voorts geleid door de overwegingen, dat het Nederlandse volk traditioneel tegen annexionisme is gekant en het bovendien ongewenst is een oplossing na te streven, die door toekomstige conflicten, een bedreiging van de Europese vrede en vejligheid zouden kunnen vormen, meende de regering vergoeding in hoofdzaak op economisch terrein te moeten nastreven.

Op deze wijze hoopt de Nederlandse regering een bijdrage van betekenis te leveren voor de vrede, de veiligheid en de goede verstandhouding der Europese naties. Zij is er zich van bewust, dat op deze wijze van volledige vergoeding van de rechtstreekse door Duitsland aan Nederland berokkende schade geen sprake is. De hujdige generatie van ons volk zal hierdoor een zware last op de schouders worden gelegd. De regering acht dit bezwaar, hoe ernstig ook, echter verantwoord, mits bepaalde voorwaarden voor het toekomstig herstel der nationale economie worden geschapen.

Bij de behandeling van het Duitse vraagstuk in het algemeen zullen echter nog meer problemen van Nederlandse zijde aan de orde worden gesteld, omdat met de gestelde eisen het vraagstuk van de economische betrekkingen tussen Nederland en Duitsland nog allerminst zijn opgelost.

Halve eeuw mijnconcessies.

Als eerste specifieke eis wenst Nederland voor een tijdvak van voorlopig 40 tot 50 jaren de beschikking te krijgen over een aantal Duitse mijnconcessies in hoofdzaak op de linker Rijnoever, zoveel mogelijk liggende tussen de Oostgrens van de provincie Limburg en de Rijn. De mijnen moeten kunnen worden geëxploiteerd binnen het kader van de Nederlandse handel en de financiële afwikkeling daarvan zal plaats moeten vinden binnen de Nederlandse valuta-kring. Het voor de exploitatie in deze concessies te steken kapitaal zal, voor zover dit van Nederlandse zijde beschikbaar wordt gesteld, als preferent moeten worden beschouwd. Na afloop der vijftig jaar zal een definitieve regeling moeten worden getroffen. Mocht de normale economie van Duitsland dan nog niet zijn hersteld, dan zal de mogelijkheid moeten worden open gelaten voor verlenging van genoemde termijn.

Het is voorts bekend, dat in de nabijheid van Wesel en Xanthen nog niet geëxploiteerde kalilagen bestaan. Voor zover deze concessies in Duitse handen zijn, wenst de Nederlandse regering op deze concessies aanspraak te maken.

Concurrentie Duitse verkeerswegen.

De Nederlandse havens hebben in de periode voor de oorlog oneerlijke concurrentie ondervonden van de Duitse verkeerswegen te land en te water.

Thans zullen afdoende maatregelen moeten worden genomen met betrekking tot de tarieven van vervoer op de Duitse spoorwegen, wegen en kanalen, alsmede betreffende de haven- en opslagtarieven. De practijk zal waarschijnlijk moeten voeren tot een Geallieerd toezicht op deze tarieven, waarbij Nederland nauw betrokken dient te zijn. Een verbod tot aanleg van nieuwe kanalen aan Duitsland past in dit kader om onnatuurlijke aftapping van het vervoer op de Rijn te voorkomen.

Duitse financiële politiek.

Hoewel de Nederlandse regering er zich van bewust is, dat van een vrij betalingsverkeer tussen ons land en Duitsland voor geruime tijd geen sprake kan zijn, is het gerechtvaardigd verlangen, dat indiende natuurlijke weg van de Duitse in- of uitvoer over Nederlandse havens loopt, de verrichte diensten werkelijk worden betaald, welk standpunt eveneens geldt ten aanzien van de Nederlandse transitohandel. Voor de oorlog was het Duitse streven er op gericht voor dit dienstverkeer zo weinig mogelijk betalingsmiddelen ter beschikking te stellen. Onze regering stelt zich voor, dat deze betaling zal dienen te geschieden uit de buitenlandse betaalmiddelen, voortvloeiende uit de Duitse exportopbrengst.

Rechttrekken van de Nederlandse grens.

Uit het memorandum blijkt, dat de moeilijkheden, voortvloeiende uit de grillige lijn van de Nederlands-Duitse grens, de voornaamste reden vormden tot de eis om de situatie afdoende te wijzigen en de grens recht te trekken, waarbij tevens nog de economische wensen konden worden gediend. Hierbij is slechts sprake van een bij Nederland te voegen oppervlakte van 1750 vierkante kilometer met een bevolking van ongeveer 119.000 personen. De rectificatie zal verder tot gevolg hebben, dat de grenslijn wordt verkort van 525 km. tot 340 km.

In het Noorden betreft de grenscorrectie het gebied bij de Eemsmond, waarmede tevens verband

houden plannen tot inpoldering van de Dollard. Eemden en omgeving blijft Duits gebied, doch de regering acht het logisch, dat het eiland Borkum, hetwelk de monding van de Eems beheerst, bij Nederland wordt gevoegd.

Waterstaatkundige toestanden in de veengebieden ten Oosten van de provincies Groningen en Drente, welke dun zijn bevolkt, rechtvaardigen bescheiden rectificaties. In Zuid-Oost-Drente gaat de correctie gepaard met een geringe economische betekenis door de aanwezigheid in de bodem van aardolie.

Meer naar het Zuiden hebben alle correcties slechts verkorting van de grens ten doel. In Limburg vertoont de Nederlandse grens van Tegelen tot Vaals een uiterst grillig verloop en de Nederlandse regering meent dan ook, dat de toestand hier op afdoende wijze dient te worden verbeterd.

Geen overschatting economisch belang.

Het economisch belang van deze meest Zuidelijke grenscorrectie moet niet worden overschat. Het belangrijkste is wel, dat het territoir ten Noord-Oosten van Sittard wordt verbreed. In dit verband wordt opgemerkt, dat de Nederlandse importbehoefte aan kolen voor de toekomst ongeveer 7½ millioen ton per jaar zal bedragen. Desondanks gaf de Nederlandse regering de voorkeur aan te verwerven mijnconcessies, dan aan verstrekkende annexatie met het doel mijngebieden in bezit te krijgen.

De in het „correctie"-gebied wonende bevolking zal, in zoverre kan worden aangetoond, dat men op 10 Mei 1940 ter plaatse was gevestigd, rustig kunnen blijven wonen — „vrijheden van den mens" werden door de Nederlandse grondwet ten volle gewaarborgd. Slechts personen, wier houding tijdens het nationaal-socialistische regime opneming onmogelijk maakt, alsmede oorlogsmisdadigers, zullen worden uitgewezen.

Onze regering legt er in het memorandum de nadruk op, dat mochten haar economische wensen — in het bizonder die, welke op mijnconcessies betrekking hebben — onverhoopt niet de bijval vinden, die de regering verwacht, zij zich uitdrukkelijk het recht voorbehoudt verder strekkende eisen van territoriale aard te stellen.

NIEUWS van OVERAL

NIEUW VERBOND.

De krant „Aurore" wist te vertellen, dat er tussen de Verenigde Staten en Engeland niet alléén op militaire gebied, doch ook op financieel gebied een contract van onderlinge bijstand gesloten zal worden. De krant „Aurore" staat onder redactie van de radicaal socialist Paul Bastid. Men zal zelfs zijn economische hulpbronnen wederkerig openstellen, om sterk te staan tegen de aanvallen van een derde. Dit bericht werd bekend gemaakt door de AP correspondent Joseph Dyan. Nader bericht men nog, dat het plan geheim is. Het plan baseert zich op de verschillende nota's, die er tussen de resp. Ministeries van buitenlandse Zaken zijn gewisseld (Parijs, AP) 30.12).

NOGMAALS SOEDIRMAN.

Generaal Soedirman, de opperbevelhebber van alle Indonesische strijdkrachten, heeft Vrijdagavond in een radiotoespraak van Djokjakarta, de Republikeinse hoofdstad, de Republikeinse troepen aangespoord „voort te gaan met het conflict" en beschuldigde de Nederlandse strijdkrachten van het „in gevaar brengen van onafhankelijkheid der Republiek, hetgeen niet geduld kan worden."

Het Republikeinse blad de Rakjat, dat in het Maleis verschijnt, heeft Zaterdag een verslag over de radio-toespraak uitgebracht, maar heeft niet het onbevestigde bericht van het Franse Persagentschap bekrachtigd, dat Soedirman om een „totale oorlog" vroeg tegen de Nederlandse troepen.

Andere berichten zeiden, dat Soedirman in zijn radiotoespraak verklaard had met betrekking op de gebeurtenissen te Buitenzorg van de laatste dagen, waar de plaatselijke Nederlandse militaire autoriteiten de naderhande tijdelijk vrijgelaten Republikeinse burgemeester arresteerden, dat de Verenigde Nederlands Indische Regerings- en Republikeinse Missie die daar naar toegezonden was om een onderzoek in te stellen, naar Batavia teruggekeerd is zonder tot enig resultaat gekomen te zijn, omdat de Nederlandse bevelhebbers te Buitenzorg verklaarden, dat zijn bevelen uitvoeren en alleen een bevel kunnen aannemen van den Opperevelhebber van het Nederlands Indische Leger Luitenant Generaal S. H. Spoor. Deze missie werd geleid door Dr. P. J. Koets, cabinetschef en Gouverneur-Generaal Dr. Mohammed Roem, Republikeinse Minister van Binnenlandse Zaken, de Nederlands Indische Regeringskringen wachten de ontvangst van de officiële voorstelling van de radio-toespraak af, voordat zij commentaar geven (Batavia, Aneta).

De Jonge paartjes blijven bij „Moeders-Pappot"

Desillusies zullen groot zijn.

Het is waarlijk met de moed der wanhoop, dat de trouwlustigen zich in het huwelijk storten. En men mag hun niet verwijten, dat zij bij „moeders pappot" blijven. De bittere ernst is nu eenmaal, dat het niet anders kan. Maar het leven gaat voort. Hoe lang zullen de jonge mannen en vrouwen, die zich vandaag aan de dag in de echt verbinden, op een woning moeten wachten? Laat men zich geen illusies maken, maar de nuchtere feiten onder de ogen zien. Honderden en honderden huizen zullen in de hoofdstad moeten verrijzen. Maar waar komt het materiaal vandaan? Meer dan tien jaren zullen moeten verlopen, wil de situatie gestabiliseerd zijn. Zelfs dit tijdvak is overdreven aan de optimistische kant.

Wij hebben gesproken met tientallen trouwlustigen. De Burgerlijke Stand, die begrip heeft voor de moeilijkheden, verleende ons een dag gastvrijheid op de kantoren aan de Staalstraat, stelde een tafeltje met een echt officieel groen kleedje en drie stoelen beschikbaar. Nadat de formaliteiten voor de voorbereiding van de ondertrouw waren vervuld, verwezen de ambtenaren de jonge trouwlustigen naar de „biechtstoel". Eén ochtend leverde de stof voor een „volvette" roman van ten minste 600 dicht bedrukte pagina's. Een tragische roman over het onderwerp luchtkastelen.

„Buitenkansje".

„Mijn as. man en ik komen op twee zolderkamers te wonen", verklaart een piepjong vrouwtje. En het klinkt als een verontschuldiging, wanneer zij er aan toevoegt, dat zij dit „buitenkansje" toevallig te danken hebben aan een kennis. „In de huiskamer komt de keuken. Die moet nog ingericht worden", verklaart zij met een glimlach. Zij is vol van het aanstaande geluk en kan nog tevreden zijn. Zij heeft het zelfs bizonder getroffen, al loopt van haar reeds acht maanden lang een aanvang bij het C.B.H. en al kan zijn een aftandse woning krijgen, wanneer zij zich maar verplicht, deze te laten opknappen.

De 24-jarige jongeman, die zucht, wanneer hij het woord woning gaat uitspreken, weet, dat de desillusies zullen komen. „Wij komen bij anderen in te wonen. Moeite voor een woning heb ik niet gedaan, want er zijn toch geen woningen. Daarbij is alles zo vlug en onverwacht gegaan." Hij frommelt eens met zijn handschoenen en zegt moedeloos: „Ik zie er geen gat in. Toevallig zou ik iemand moeten treffen, die zich in het buitenland gaat vestigen."

Het volgende vrouwtje, wier man oorlogsslachtoffer is, heeft zich uit de Maasstad in Amsterdam „gevestigd". Zij gevoelt zich in de hoofdstad als een kat in een vreemd pakhuis en dankte de goede hemel, toen zij voor f 8.— in de week een kamer kon betrekken. Eerst had zij een „klein hok", dat f 7.— moest opbrengen. „Maar", zegt zij lachend, „in deze grotere kamer kan ik alles doen. Bij het C.B.H. heb ik nog geen woning aangevraagd. Waarom?" Als antwoord haalt zij de schouders op.

„Nu vraag ik u".

„Wij hebben een woning", verklaart dt volgende patiënte openlijk, omdat zij de verrassing begrijpt.

„En nu natuurlijk het verhaaltje. Mijn verloofde erfde van zijn ouders, die gedeporteerd werden, een huis. Na de bevrijding woonde daarin een echtpaar, vrouw van de man „Hollands" NSB'er was, die reeds veroordeeld werd tot zeven jaar gevangenisstraf. De vrouw woonde er van dat moment af geheel alleen. Wanneer u nu denkt, dat het zeer eenvoudig was, dit huis te betrekken — wij boden zelfs een gezamenlijk verblijf aan — vergist u zich. Tweemaal wendde mijn aanstaande zich tot Rechtsherstel, tweemaal werd zijn verzoek afgewezen. Nu vraag ik u. De kantonrechter moest er aan te pas komen. Hij wees ons onmiddellijk de woning toe. Maar toen ging de vrouw van den NCB'er in hoger beroep. Brutaal? Zeker. Maar wanneer je dat op het ogenblik bent, heb je meer dan de halve wereld. Mijn schoonzuster, die getrouwd is en drie kinderen heeft, is ook huiseigenaresse. Terwijl zijzelf voor haar en haar gezin maar twee en een halve kamer ter beschikking heeft, woont in haar eigen huis van negen kamers een vrouw met haar dochter. Meent u niet, dat ruilen toegestaan wordt. Onwil natuurlijk van de kant van de vrouw, maar ook van de bevoegde instanties."

Zo passeren de trouwlustigen de revue en allen trekken zij sombere gezichten bij de gedachte aan het begrip „woning". Eén heeft het zelfs zo te pakken, dat hij geregeld droomt van rijen lege huizen. Maar hoe groot is telkens de desillusie wanneer hij ontwaakt. En hoe groot zullen de desillusies zijn, wanneer alle paartjes zich jarenlang met stijgende wanhoop om „moeders pappot" geschaard zullen vinden, omdat moeder alleen en bijna niemand anders hun onderdak kan verschaffen.

(Volkskrant)

ARUBA

DOOD DOOR VERDRINKING.

Gisteren bij gelegenheid van een zwempartij verdronk de twintigjarige hulpapotheker S. S., geboortig uit Suriname. Nadere gegevens over dit droeve ongeval zijn ons niet bekend. Onze deelname voor de familie.

SOUVENIR.

Onder leiding van de bekende redacteur Aldebot verscheen er ander maal een apart nummer van het bekende tijdschrift „Souvenir". Het tijdschrift, rijk verlucht, kwam uit in het Engels en Spaans.

CURAÇAO

KALENDERS.

Dezer dagen regende het kalenders op onze redactie. Wij ontvingen verscheidene; o.a. van J. A. J. Sprockel, van Booker Bros. Mc. Connell & Co., Ltd.

Van de K.N.S.M. een zeer practische en grote met veel platen, van den Heer Mauricio van zijn Good Year tire's. Ook één van Miss Veronica's Bridal Shop. Wij zijn al deze personen en firma's van harte dankbaar en zullen deze kalenders een goede plaats geven op onze bureaux. De kalender van de K.N.S.M. is prachtig, wij krijgen werkelijk heimwee.

SCHEEPSBERICHTEN.

28 December.

Sandwich naar La Guayra; Plato van La Guayra; Stad Maassluis van Cristobal; Aalsdijk naar Rotterdam; Samlorian naar Cristobal; Arkeldijk van Cristobal.

29 December.

Edg. D. Williams van Sta. Marta; Svolder naar Barranquilla; Luna naar Guanta.

PERSBERICHT.

Op 28 December 1946 om 11 uur maakten Mère Vincentia, Algemeen Overste van de Zusters van Roosendaal, vergezeld van Soeur Ambrosine, raadzuster voor Onderwijszaken, haar opwachting bij Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao.

MARCHENA SMEEKT.

De bewoners van het dorpje over de vuilnishopen aldaar, die Marchena klagen steen en been, sinds een week geleden, niet meer door de reinigingsdienst werden opgehaald. De hongerige honden van deze buurt, snuffelen in deze vuilnishopen en verspreiden al het vuil op de straten. De muskieten die dit in de gaten hebben, komen met zwermen aangerukt en doen een aanval op Marchena. „Arme Marchena", moeten wij zeggen, want als men door een muskieten-leger wordt aangevallen, wordt men letterlijk uitgezogen.

BERICHTGEVING OVER CURAÇAO.

Het is ons buitengewoon interessant om in de buitenlandse kranten na te gaan, wat men over Curaçao mededeelt.

Zo zagen wij in de afgelopen week een tamelijk uitvoerig telegram over de rede van Gouverneur Kasteel, waarbij de „nieuwe phase" werd ingeluid. Men is over de eigenlijke quaestie, nl. wat er is toegezegd tamelijk kort, doch vergeet niet te vermelden dat men in sommige milieu's nog niet tevreden is. Bovendien laat men uit komen, dat er op Curaçao ontevredenheid heerst over het laten uitkomen van zovele Hollanders. Opvallend is hoe dikwijls in de berichtgeving over ons eiland, de meest extra vagante opinies van sommige Statenleden over héél de wereld worden rondverspreid. Indien men, gelijk de „Amigoe di Curaçao", geabonneerd is op een instelling, die u alle berichten verschaft welke er in de Nederlandse pers over Curaçao verschijnen, dan zult u het met ons eens zijn, dat er zodoende een geheel verkeerde mening over Curaçao bij het volk van Nederland wordt gevestigd. Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig, maar het is beter om het volk van Nederland over bepaalde redevoeringen en bepaalde uitlatingen niet eens een half woord maar zelfs geen letter mede te delen.

Het is een goed recht, dat men alles weet, doch dacht men dus dat er in Nederland in de kranten gewag gemaakt wordt van redevoeringen van Kamerleden als die van Lou de Visser en Dominee Lingbeek?

Men gaat niet alles wat de een of ander in de Staten kwijt wil zo maar wereldkundig maken.

SPORT

ASIENTO VERSLAAT SITHOC.

Rosberg valt tegen......

In de gisteren gehouden wedstrijd Asiento vs. Sithoc, welke wedstrijd een overwinning van 2—1 werd voor Asiento, bleek de scheidsrechter Rosberg uit de practijk te zijn. Verschillende handsballen (een was zelfs een penalty in het doelgebied van Sithoc) heeft hij niet gefloten. De een freekick van de onhandige speler Bethencourt, welke met een penalty gestraft werd, is ons iets te zwaar gestraft. Over het uitzetten van Corasol, wegens het protesteren op het veld, merken wij slechts op, dat hij fungeerde als captain.

Over het spel der partijen gesproken, dienen wij te vermelden, dat Asiento over een uitstekende achterhoede beschikt. Zij was haast ondoorbreekbaar. Toen Asiento een voorsprong van 1—0 op Sithoc had, werd Me'for geblesseerd, en moest hij het veld verlaten. Doch des niet temin, wist Dominguez kort daarop te schoren en bracht de stand op 1—1. Even later werd ook Corasol het veld uit gezet, toen hij als captain zijnde een protest liet horen. De wedstrijd was overigens het zien waard, en Asiento heeft behoorlijk gewerkt voor haar overwinning.

K.S.C. VOETBALT.

31 December: Neptunus — Johan Maurits.

Missie Nieuws

GEEN ZEGEN BRIONPLEIN.

Nu onze Apostolisch Vicaris wegens ziekte niet naar Curaçao is kunnen vertrekken — gelukkig vernemen wij, dat de medici de toestand niet gevaarlijk vinden —, zal dit jaar de gebruikelijke Zegen bij de ingang van het Nieuwe jaar niet plaats kunnen hebben.

KERKDIENSTEN KATHEDRAAL ST. ANNA.

Oudjaar. Het lof vangt om 7 uur aan.

De H. H. Missen op Nieuwjaarsdag zijn om 6.30 uur, om 7 uur, om 8.30 uur.

KERSTVIERING.

Op Santa Rosa speelde de Jonge Wacht gisteren het mooie mysteriespel van Kerstmis, een teer mooi spel, dat appreciatie verdient.

Het koortje van Mej. Maria van Zichem zong voor de patiënten op Zaquito. Men genoot van de zang en de declamatie der kleinen.

De St. Thomaskring vierde Kerstmis met een bal, dat zeer geanimeerd verliep.

AANKOMST PATER BUHRS.

Na een vacantie van enkele maanden in het Moederland, keerde de bekende pater Buhrs gezond naar Curaçao terug. Wij wensen hem veel succes in zijn nieuw hervatte arbeid.

KAPELAAN ST. ROSA.

Tot kapelaan op Santa Rosa werd benoemd de Eerw. Pater van Kasteren, thans kapelaan op San Mateo.

De Missionaris en de Politiek

door

P. J. HELLINGS, S.J.

Oud-Docent aan de Nijmeegse Cursus voor Missionarissen.

In zijn werk als geloofsverkondiger staat de priestermissionaris volop in de realiteit van het maatschappelijke, nationale, politieke leven van het missievolk, waarheen hij gezonden werd. Daarom is het voor hem van groot belang de algemene en particuliere richtlijnen, welke het hoogste kerkelijk gezag met zoveel nadruk heeft gegeven, goed te kennen en daarnaar in concreto houding ten opzichte van nationale stromingen en politieke vraagstukken te regelen.

Horen we eerst naar wat **Paulus Benedictus** XV in zijn missie-encycliek „Maximum illud" (30 November 1919) er van zegt, waar hij zich richt tot de missionarissen zelf:

„Vooreerst sta U immer voor den geest de verhevenheid en grootheid der taak waaraan gij uw krachten wijdt. Een heilige taak, verheven boven de nietige menselijke dingen, is het, die U is opgedragen: het licht te brengen aan hen, die in de schaduwen des doods gezeten zijn, en hun, die hun ondergang tegemoet snellen, de weg naar de hemel te openen. Doordrongen van het woord des Heren tot ieder uwer gesproken: „Vergeet uw volk en uws vaders huis" (Ps. 64) denkt er aan, dat gij geen werelds rijk, maar het rijk van Christus moet uitbreiden, niet voor uw aardse vaderland, maar voor het hemelse burgers moet winnen. Het zou voorzeker bedroevend zijn, als missionarissen in die mate hun waardigheid vergaten, dat zij eer aan hun aards dan aan hun hemels vaderland dachten, er zich meer dan betaamt voor inspannen de macht van hun vaderland te vergroten en voor alles zijn roem uit te breiden. Een verderfelijke pest zou een dergelijk apostolaat zijn, dat alle liefdevuur voor de zielen in den evangelieprediker zou uitdoven en zijn eigen gezag meestal verzwakken zou. Die mensen immers, hoe onbeschaafd en onontwikkeld ook, zien maar al te goed in, wat de missionaris zoekt en wat hij van hen vraagt, en het ontgaat hun scherpe blik niet, als hij iets anders dan hun geestelijk welzijn beoogt. Veronderstel, dat hij zich eniger mate met tijdelijke aangelegenheden bemoeit, zich niet onder elk opzicht als een apostolisch man gedraagt, maar ook de belangen van zijn vaderland schijnt te behartigen; terstond komt zijn werk bij het volk in verdenking, dat gemakkelijk zal gaan menen, dat de katholieke godsdienst eigenlijk de godsdienst is van een of andere buitenlandse staat, zodat wie deze godsdienst omhelst, zich onder het gezag en de hoede stelt van die staat en aan eigen nationale aanspraken schijnt te verzaken.

Groot leedwezen veroorzaakten Ons verlangen over missieaangelegenheden, die eerst in deze laatste jaren werden uitgebracht, waaruit niet zozeer de ijver blijkt om het rijk Gods uit te breiden, als wel om het aanzien van het eigen vaderland te verhogen; en Wij staan er verbaasd over, dat men er zich niet om bekommert, hoezeer dit de heidenen van onze heilige godsdienst vervreemdt. Zo doet geen katholiek missionaris, die deze naam verdient; deze immers, zich voortdurend herinnerend, dat hij het voor zijn eigen natie, maar voor Christus een zending vervult zal zich zo gedragen, dat iedereen zonder enige aarzeling in hem een dienaar ziet van die Godsdienst, welke, daar hij alle mensen omvat, die in geest en waarheid God aanbidden, geen enkele natie vreemd is en „waar geen heiden is noch Jood, besnedene noch onbesnedene, barbaar noch Seyth, slaaf noch vrije, maar alles en in allen Christus (Col. 3,2)".

Ook **Paus Pius XI** behandelt deze quaestie uitvoerig in zijn Brief van 15 Juni 1926, gericht aan de Apostolische Vicarissen en Praefecten van het Chinese Rijk tegen de daar in omloop gebrachte valse meningen omtrent het politieke doel der Missie:

„Maar de Kerk van Jezus Christus zou in China een nog groter groei mogen verhopen, indien een groot beletsel deze zo schone verwachtingen niet kwam verstoren. Wij willen spreken van het vooroordeel, dat men altijd meer verspreidt in dat land en dat ook diep wortel schiet in de eenvoudige en onwetende zielen der jeugd, dat namelijk het werk van de Katholieke Kerk, en dus het werk van haar missionarissen, doeleinden nastreeft, welke niet zuiver godsdienstig en geestelijk zijn, maar zich leent voor de politieke belangen van verschillende Naties en dat zij zich dus keert tegen de politieke onafhankelijkheid en de rechtvaardige nationale eisen van de volken, waaronder zij het Evangelie predikt.

Het is helaas waar, dat treurige politieke verwikkelingen en nationale hartstochten door misbruiken en excessen soms hebben samengewerkt om een zo verderfelijk en voor de Kerk zo onrechtvaardig vooroordeel te verspreiden, een vooroordeel, dat zoals de rede aantoont en de ervaring bevestigt, rampzalig is. Want daardoor worden de gemoederen der volken en van hun regeringen van de katholieke godsdienst vervreemd en verkeren zij in voortdurende achterdocht tegen de Kerk, als was deze een belaagster van hun rechten".

Dan weerlegt de Paus deze mening:

1) uit de Katholiciteit der Kerk,

2) uit de goddelijke zending der missionarissen,

3) uit de geschiedenis der Missies,

4) uit de afkeuring en bestraffing van hen, die anders handelden,

5) uit de zorg voor de vorming van een Inheemse clerus, welke heden ten dage nog veel meer behartigd wordt.

Tenslotte spreekt de Paus de wens uit:

1) dat zowel de Inheemse gelovigen als de priesters zelf van deze waarheden diep overtuigd en doordrongen mogen zijn, opdat zij niet misleid mogen worden door hen, die met een beroep op het welzijn en op de liefde voor het vaderland, er op uit zijn hen in vijandschap op te zetten tegen de Katholieke Kerk;

2) dat er met woord en geschrift voor geijverd worde, dat ook zij, die buiten de Kerk staan, althans haar waren aard zullen erkennen en haar inderdaad beschouwen als een geestelijke gemeenschap, welke uitsluitend gewijd is aan de eredienst van den waren God en de eeuwige zaligheid der mensen door de beoefening van de meest volmaakte naastenliefde.

Neen, de Katholieke Kerk heeft zich nooit gemengd in de politieke aangelegenheden, daar zij het steeds als haar enige taak beschouwde het Evangelie te verkondigen zonder enige politieke bijbedoeling.

De Kerk heeft ook nooit geduld, dat haar missies tot politiek instrument dienden aan de aardse machten. Zoals de geschiedenis der eeuwen het aantoont, past de Kerk zich aan elk volk en elke regeringsvorm aan. Zij heeft altijd gepredikt en predikt nog de eerbied en de gehoorzaamheid aan het wettig ingestelde burgerlijk gezag. Zij vraagt voor haar missionarissen en gelovigen slechts de vrijheid, de veiligheid en het gemeenschappelijk recht.

Het is inderdaad duidelijk, dat elke Regering krachtens haar eigen recht in elk land haar onderdanen en hun eigendommen kan en moet beschermen en dus ook de missionarissen en hun instellingen, vooral in tijden van vervolging en van gewelddadigheid. Als de H. Stoel zulk een bescherming aannam, dan werd daarmee alleen bedoeld, dat de missies beveiligd werden tegen de ongerechtigheden en willekeur van kwaadgezinden, maar niet dat daardoor politieke belangen zouden worden begunstigd, welke verschillende beschermende Regeringen, door gebruik te willen maken van hun bevoorrechte positie, misschien mochten koesteren.

Ook dit is nog vermeldenswaard: in een audiëntie toegestaan aan de Paters Procuratoren van de missionerende Instituten op 6 December 1929, nodigde Paus Pius XI hen uit aan de missionarissen de volgende verlangens en gedachten van den Paus mee te delen:

De eerste aanbeveling was, dat de missionaris op geen enkele manier moeten doen aan nationalisme, maar alleen aan katholicisme, aan apostolaat: zij moeten de zielen dienen en alleen de zielen. Het nationalisme — hetzij van buiten geïmporteerd, hetzij van binnen uit op chauvinistische manier gepractiseerd — is voor de missies altijd een gesel geweest, ja het is niet overdreven het een vloek te noemen *). Aan alle missionarissen, ja aan allen die zich op een of andere manier wijden aan apostolaat, van den minsten priester tot den Paus toe, heeft het nationalisme, ook al scheen het soms enig voordeel te brengen, op den duur niets anders bezorgd dan rampen.

De tweede aanbeveling is deze, dat de missies en de missionarissen zich boven alles en alleen moeten wijden aan de zaken van God...

De derde aanbeveling, dat aan de missionarissen boven alles de onderlinge eenheid en eensgezindheid ter harte moet gaan...

Met deze pauselijke richtlijnen voor ogen, waarin telkens het categorisch verbod doorklinkt: bij het missiewerk ook politieke belangen van het moederland na te streven, of zich op te werpen als voorvechter van nationalistische stromingen, lijkt oppervlakkig beschouwd de conclusie voor den missionaris al heel eenvoudig: bemoei er u niet mee! Laat de wereld met haar politiek maar rommelen! Doch dat is toch niet de ware bedoeling der H. Kerk, die juist door de prediking van het Evangelie niet enkel de afzonderlijke personen, maar ook heel de samenleving, de volken en staten tot Christus wil voeren en dus ook een sterke invloed wil oefenen, opdat ook in het economische, sociale en politieke leven der grote massa de christelijke zedenwet steeds meer worde gekend en onderhouden en Christus steeds meer moge heersen als Koning der Volken. Vergelijk „Quadragesimo Anna" en verschillende andere pauselijke en bisschoppelijke documenten.

De stelling: missiewerk en politiek hebben niet met elkaar te maken, is dan ook in wezen vals en onaanvaardbaar, omdat zij een uitvloeisel is van de door de Kerk uitdrukkelijk veroordeelde thesis, dat de politiek niet onder de christelijke zedenwet valt, waarvan de Kerk alleen de authentieke lerares en behoedster is. Al is de opdracht van den missionaris van geestelijke aard en al heeft hij een rijk te prediken, dat niet van deze wereld is, hij heeft er toch ook voor te ijveren, dat de beginselen van dit rijk worden geëerbiedigd in het openbare leven en door de bestuursorganen van het volk, dat hij **evangeliseert**. Daarom is er geen absolute afzijdigheid bedoeld. Politieke vraagstukken staan niet buiten de moraal en de godsdienst. Het Commande-stelsel b.v. in de Spaanse bezittingen was een ongerechtigheid, waartegen de missionaris moest protesteren. Het dwangbestuur der Afrikaanse Opperhoofden, die hun onderdanen vermoordden of slavenhandel dreven, was als politiek stelsel onverenigbaar met het oprichten van een kerkelijke gemeenschap en hield dus rechtstreeks verband met het missiewerk. De christenen in de missie komen dan ook herhaaldelijk, even goed als de katholieken in de Europese staten, voor gewetensvragen te staan in zake hun houding en gedrag in politieke quaesties en dan is het de missionaris, die hen met kennis van zaken en volgens de wil en wens van het kerkelijk gezag moet voorlichten, opdat de katholieken zich ook op het politieke terrein laten leiden door de normen van de katholieke zedenleer met betrekking tot het gemeenschapsleven en het algemeen welzijn van het volk, waartoe zij behoren.

Betrekt men ook de sociale en economische belangen, die toch ook een groot deel van de staatszorg uitmaken, in deze gezichtskring, dan zijn er juist op deze beide terreinen nog zoveel wantoestanden te verbeteren en zuiver-menselijke, laatstaan christelijke verlangens te verwerkelijken, dat de Missie onmogelijk daarvoor de ogen kan en mag sluiten, maar het niet als haar grote taak beschouwen moet door het verkondigen van de christelijke beginselen van recht en naastenliefde, vrijheid en persoonlijkheid, gebondenheid en samenwerking, betere sociale en economische verhoudingen te bevorderen.

Wij weten allen zeer goed, — en de gebeurtenissen der laatste jaren hebben daarvan de meest ontstellende bewijzen gegeven, — dat aan politieke, sociale en economische stromingen een of andere „Weltanschauung" ten grondslag ligt en dat slechts een massale actie, welke in overeenstemming is en blijft met de christelijke zedenleer, aan het ware welzijn van gemeenschap en volk ten goede komt. Daarom is het mogelijk maken en steunen van een christelijke politiek, ook al is deze rechtstreeks gericht op het behartigen van het algemeen en natuurlijk welzijn der gemeenschap, juist in het missieland een apostolaatswerk van de eerste rang en is het ongetwijfeld mede de taak van den missionaris de ware, christelijke beginselen der maatschappij en staatsleer te doen kennen en haar toepassing en doorvoering in de practische politiek te bevorderen.

Maar wat wil de Kerk dan toch met haar herhaalde waarschuwing aan de missionarissen zich te onthouden van alle chauvinisme en nationalisme?

Het is feitelijk niets anders dan een dringende vermanning aan den missionaris, dat hij zich altijd enoveral bewust blijve van zijn geestelijke zending als priester, geloofsprediker en kerkplanter en dat hij daarom in heel zijn optreden zijn katholieke, geestelijke, op het zielenheil van alle gerichte mentaliteit, met vermijding van alles, waardoor hij te recht of zefs met een schijn van recht zou kunnen worden aangezien als „patijman" en voorvechter van een bepaalde koloniale politiek, een nationalistische politieke stroming of onafhankelijkheidsbeweging.

Of hij nu door de H. Kerk gezonden is tot een onafhankelijk land met eigen bestuur en sociaal economische ordening, dan wel tot een kolonie of protectoraat van zijn eigen vaderland, of van een andere Westerse mogendheid, hij heeft slechts te handelen in naam der H. Kerk en zich dus geheel te geven aan allen, voor wie de Kerk haar poorten opent, en moet hen de katholieke levensbeschouwinij voor houden, welke ook het ijoed vervullen van alle burferplichten insluit, zoals onderdaniijheid aan het wettig gezag, offervaardigheid voor het algemeen welzijn, het nakomen der ambtsplichten van wie in overheid gesteld zijn en het goed gebruik van politieke rechten.

De missionaris kan zich dus niet inlaten met politieke geschillen van zuiver materiële, financiële of persoonlijke aard, maar zal wel zijn kennis, gezag en invloed moeten doen gelden, zodra de belangen van de godsdienst, de goede zeden en de rechtend er Kerk er in betrokken worden. Zo b.v. in quaesties van de huwelijkswetgeving, de Zondagsrust, de openbare zedelijkheid, opvoeding en onderwijs, kortom als de zedelijke en godsdienstige belangen van het volk of van een of andere volksgroep in het spel zijn. Maar ook dan is uiterste voorzichtigheid geboden.

In een onafhankelijk land, waar hij als Westerling meer geduld dan verwelkomd wordt, moet hij zorgen, hoe ook zijn persoonlijke opvatting moge zijn, buiten de politieke branding te blijven, want zijn bemoeienissen met de Inlandse geschillen zou wel eens door vriend en vijand beide als een onpassende, importune opdringerigheid van de Katholieke Kerk kunnen worden uitgelegd.

In missiegebeden, welke als koloniën, protectoraten of mandaten onder vreemde politieke invloed staan, of waar sterke politieke tegenstellingen bestaan tussen de Inheemsen, daar gevestigde Westerlingen en de niet te vergeten groep gemengdbloedigen, moet hij niet minder op zijn hoede zijn om geen der partijen te stoten. De Kerk kent geen rasverschillen, noch voorkeur voor bepaalde standen of klassen en kan samenwerken met alle bestuursvormen, die het recht en het algemeen welzijn dienen. Zij eist nooit, dat de katholieke godsdienst bevoorrecht wordt, maar komt wel op voor het recht van gewetensvrijheid en kan niet dan genoodzaakt staan tegenover de natuurlijke drang naar meer ontwikkeling,hoger beschaving en gelijkwaardige burgerrechten en plichten voor alle bevolkingsgroepen. Zij begunstigt gaarne de Inheemse cultuur en kunst, voorzover deze niet rechtstreeks met geloof en zeden in strijd zijn, niet minder dan de Westerse vormen van beschaving, zij keurt elke missioneringmethode af, welke de rechtvaardige aspiraties van de Inheemse bevolking miskent of onderdrukt en kan niet dulden, dat ook maar de indruk gewekt wordt, dat de Katholieke Kerk meer opkomt voor de invloedsfeer van het moederland der missionarissen, of van de Westerse mogendheden in het algemeen, dan voor het ware welzijn der Inheemse bevolking.

De missionaris dient dan ook volkomen onafhankelijk te zijn van iedere katholieke partij, waarin de katholieken van een zelfde land mochten verdeeld zijn. Zelfs al zou er in een land maar één katholieke partij bestaan, dan nog kan hij daarin geen leidende functie nemen, omdat het voeren van politieke actie geheel buiten het terrein van zijn kerkelijke zending valt. Een politieke groepering van katholieken als zodanig is immers nooit een kerkelijk orgaan,maar slechts een middel van onderlinge samenwerking ter behartiging van het gemeenschapsbelang volgens de katholieke levensbeschouwing. Als politieke partij verdient zij het praedicaat katholiek en zelfs de morele steun en dringende aanbeveling der kerkelijke hiërarchie op grond van het feit, dat haar politiek program erkend is als in overeenstemming met de katholieke leer omtrent staat en maatschappij, maar overigens werken Kerk en partij elk op eigen terrein, met eigen middelen en met eigen doelstelling. Juist daarom dient de missionaris, die afgezant der Kerk is en voor de belangen der Kerk heeft te ijveren, zich van alle directe politieke actie te onthouden, daar deze buiten het hem toegewezen terrein ligt.

Al wijst dus de Kerk voor haar missionarissen alle politieke actie af, daarmee is niet gezegd, dat zij de politieke actie op katholieken grondslag in de missies niet gaarne ziet; integendeel! De Kerk weet maar al te goed, dat zij tot verwezenlijking van haar taak de voortdurende en intense steun der katholiek georiënteerde politiek niet missen kan, b.v. a) tot erkenning en eerbiediging van haar goddelijke zending en onaantastbare recht, b) tot verbetering der volkszeden, verheffing van de sociale welvaart, de groei en bloei van onderwijs en opvoeding, behartiging der volksgezondheid enz. enz. Dat is dan ook de reden, waarom de vorming van degelijke katholieke Inheemse intellectuelen, die mettertijd de katholieke politiek in hun eigen land kunnen helpen opbouwen en leiden, door de missionarissen onder de ogen moet worden gezien. Zij moeten voorlichten, waarschuwen, bemoedigen, wanbegrippen wegnemen en waardering wekken voor deze moeilijke, maar onmisbare vorm katholiek lekenapostolaat.

Er zijn in bijna elk missieland politieke,sociale en nationale woelingen en conflicten; strijd tussen behoudsgezinden en vooruitstrevenden, allerlei wrijvingen tussen de kolonisten en de Inheemse bevolking, tussen blijvers en trekkers, tussen werkgevers en werknemers, enz. enz. En al gaat deze strijd direct om stoffelijke belangen, in de meeste gevallen ligt er een morele of godsdienstige quaestie aan ten grondslag; juist daarom wordt er de Missie zelf zo gemakkelijk in betrokken. De missionaris, die meent zijn stem te moeten verheffen ter verdediging van het recht en de goede zeden, handele, spreke en schrijve dan altijd met volledige voorkennis en instemming van zijn kerkelijke Overheid, die zich trouwens het recht en de bevoegdheid voorbehoudt om omtrent het te volgen gedrag de katholieke richtlijn aan te geven. En dan nog, het optreden en schrijven zij steeds naar voren en inhoud den priester waardig, anders komt er onvermijdelijk tweedracht en brengt de missionaris zichzelf, zijn Overheid en mede-missionarissen, ja soms heel de Missie in moeilijkheid en gevaar.

I er verschil van inzicht tussen de leidende katholieke politici en zelfs tussen de kerkelijke Overheden, natuurlijk niet omtrent de katholieke beginelen zelf, maar omtrent de practische doorvoering hiervan, dan is er voor den missionaris maar één goede oplossing: zich er buiten houden, zwijgen, wachten en bidden, dat het ware licht van boven moge doorbreken en althans de kerkelijke Overheden en de politieke leiders eensgezind mogen samenwerken.

Onthouden we ook dit: objectief meningsverschil in niet-principiële quaesties en de daaruit voortvloeiende consequente houding van katholieken geeft nooit of nimmer het recht tot subjectieve critiek op hun persoon, of tot verdachtmaking van hun integriteit.

*) Met „nationalisme" is hier natuurlijk niet bedoeld het rechtvaardige en wettige streven van Inheemse volken naar zelfbestuur en culturele, economische onafhankelijkheid.

Sluiting van het derde eeuwfeest

door

Louis P. Schols.

De sluiting van de luisterijke feesten, die gedurende het jaar 1946 in geheel Portugal zijn gevierd ter ere van Maria Onbevlekt Ontvangen, als Koningin van Portugal heeft in de hoofdstad des lands op 8 December jl. plaats gehad.

Teneinde de sluiting zo plechtig mogelijk te vieren, werd het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima vanuit het genadekapelletje te Cova da Iria (Fátima) in plechtige processie langs steden en dorpen naar Lissabon gevoerd.

Vertrek uit Cova da Iria.

Alvorens het beeld van Maria van Fátima zijn plaats zou verlaten las de Bisschop van Leiria, Z. Hoogw. Exc. Don José Alves Correia da Silva, op 22 November om 8 uur de H. Mis in de genade-kapel. Om negen uur namen vrome handen eerbiedig het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima van zijn plaats in de nis en droegen het naar een prachtige versierde „andor" (draagbaar). Hierna begaf de processie zich op weg naar Leiria, vergezeld van het Gemeentebestuur, clerus en vele gelovigen.

Ten 18 uur kwam de processie in de Bisschopsstad van Leira aan. Met brandende kaarsen en flambouwen ontving de bevolking van Leira het genadebeeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima werd daarna onder gejubel der bevolking naar de kathedraal (Sé) gebracht en ter verering opgesteld. Daarna volgde om 21 uur uitstelling van het Allerheiligste Sacrament tot zes uur van de volgende dag. De aanbiddingsuren werden gehouden door Seminaristen, de leden van de Katholieke Actie, dames en meisjes van het diocees.

Om zes uur werd de (algemene) H. Communie uitgereikt, waarna de heilige Missen volgden.

Om elf uur werd een stille H. Mis gelezen, met zegen met het Allerheiligste. Ten twee uren vertrok de processie door de straten der stad en begaf zich toen op weg naar Batalha, alwaar het genadebeeld door de bevolking op dezelfde wijze werd ontvangen als te Leiria. Zo vervolgde Onze Lieve Vrouw van Fátima haar tweede triomfale tocht, naar de stad der zeven heuvelen aan de oevers van de rivier den Taag.1)

Op 24 November passeerde het genade-beeld de plaats Aljubarota. Vervolgens op 25 November deed Onze Lieve Vrouw van Fátima haar plechtige intocht te Alcobaça, daarna ging de reis naar het vissersdorp Nasaré.

Op 27 November kwam O.L. Vrouw van Fátima te Caldas da Rainha, de plaats alwaar gedurende de oorlog zovele vluchtelingen verbleven, ook Hollandse vluchtelingen. Op 28 November kwam de processie te Peniche aan, op 29 November te Lourinha en op 30 November te Bombarral.

De klokken luiden in het diocees.

Alle parochie-geestelijken hadden de opdracht ontvangen van het Patriarchaat van Lissabon om des morgens, des middags en des avonds de klokken te laten luiden ter ere van de H. Drievuldigheid, omdat Onze Lieve Vrouw van Fátima in het diocees was aangekomen. Dit klokkenluiden zou moeten plaats vinden van 23 November tot 4 December.

De drie witte duiven van Bombarral.

In de plaats Bombarral, deed zich een zeer eigenaardig, ja wonderlijke gebeurtenis voor. Er kwamen drie witte duiven zich neerzetten aan de voeten van het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima tussen de bloemen in deze drie witte duiven bleven gedurende de volgende dagen Onze Lieve Vrouw van Fátima gezelschap houden.

Deze gebeurtenis is iets wonderlijks te noemen. Drie witte duiven zetten zich neer aan de voeten van het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima en maken de reis op de „Andor" (draagbaar) mee tot in de kerk te Lissabon. Zij bleven aan de voeten van de Madonna van Fátima tussen de bloemen rustig zitten, vlogen nu en dan eens op, doch keerden telkens naar hun plaats terug. Een fantastisch gezicht. Indrukwekkend zelfs. Men denkt onwillekeurig aan de betekenis van het getal drie, namelijk de H. Drievuldigheid, de drie zienertjes van Cova da Iria en derde Eeuwfeest van Maria Onbevlekt Ontvangen, de Koningin van Portugal.

Een witte duif zet zich neer op de borst van den Kardinaal - Patriarch.

In herinnering kan worden gebracht, dat op 7 April 1940, op het ogenblik, dat de Kardinaal-Patriarch van Lissabon tot de kinderen van de Eucharistische bond sprak, in de kerk van den Heiligen Hieronimus een witte duif zich neerzette op de borst van Zijne Eminentie, Don Manuel II. Inderdaad een vermeldenswaardige gebeurtenis.

De Processie zet de tocht voort.

Het was voor Lissabon op 5 December een zeer bijzondere dag. Om 16 uur 50 van die dag kwam het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima, gedragen op de schouders van de leden van de Universiteit van Lissabon aan de grens van de hoofdstad aan, opgewacht door de Bisschoppen des lands, clerus, autoriteiten en een menigte van honderd duizenden personen, gelovigen en nieuwsgierigen. Het was reeds donker geworden, het weer werkte niet mee, doch de straten, pleinen en Avenida's, waarlangs de processie moest trekken, alsmede de huizen waren geïllumineerd en de vensters waren met kostbare tapijten bekleed en prachtig met bloemen en kaarsen versierd. De menigte, die opgestogen was, zong en bad. Men strooide bloemen alles Onze Lieve Vrouw van Fátima, de Koningin van Portugal ter ere.

De koning van Italië met zijn zonen.

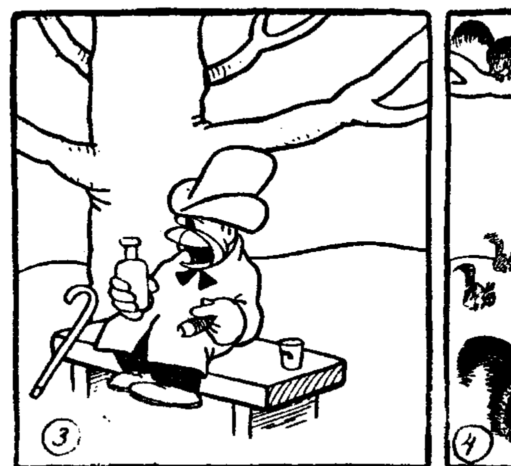
Voor een der vensters van een Patriciers-woning aan de Straatweg, Alameida das Linhas de Torres genaamd, volgde de exkoning van Italië met zijne zonen, met grote belangstelling de luisterrijke en triomfale intocht van Onze Lieve Vrouw van Fátima, in Lissabon.

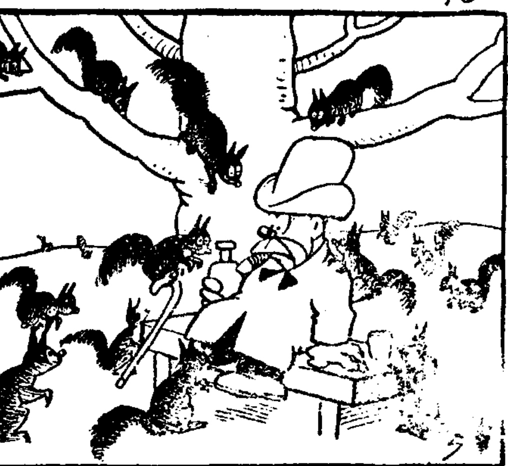
1) — De eerste keer, in April 1942 werd het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima in plechtige processie naar Lissabon gebracht en aldaar vereerd, teneinde de gunst van den hemel te verkrijgen dat Portugal bevrijd zou blijven van het communisme, te verkrijgen dat Portugal bevrijd zou blijven van het communisme.

48

WELK MERK RUM DRINKT ADAMSON?

Voor de Kerk van O. L. Vrouw van Fátima te Lissabon.

Onder een regen van bloemen kwam het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima op het voorplein van de mooie, grote en in moderne stijl opgetrokken kerk, toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van Fátima, vervaardigd door den bekwamen architect Professor Pardal Monteiro, gelegen aan de Avenida de Bernee op het voorplein aan. Spontaan zong de menigte geestelijke liederen. Het „Hosanna, Rainha de Portugal", het „Avé Maria" enz. vervulde de lucht. Op het voorportaal van de kerk wachtte de Bisschop van Leiria de processie af.

De „Andor" (draagbaar), kwistig met bloemen versierd, werd met het beeld van Onze Lieve Vrouw vóór de kerk ter verering opgesteld.

Aankomst van den Kardinaal-Patriarch.

Onderwijl was de Kardinaal-Patriarch van Lissabon, Dom Manuel II, aangekomen. Bij zijn aankomst kende het enthousiasme van de menigte geen grenzen meer.: Zijne Eminentie hield onmiddellijk een geestdriftige toespraak ter verwelkoming van Onze Lieve Vrouw van Fátima, die voor de tweede keer niet alleen naar Lissabon was gekomen, maar ook voor de tweede keer verblijf nam in deze tempel.

Entrai Senhora e ficai connosco!

Treed binnen Onze Lieve Vrouw en blijft bij ons. „Entrai Senhora e ficai connosco". zo sprak met bezieling Zijne Eminentie zijn welkomstrede uit. In goedgekozen woorden legde daarna den gewijde spreker de betekenis van de komst van het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima naar Lissabon tot sluiting van het derde Eeuwfeest van Maria Onbevlekt Ontvangen, de Koningin van Portugal, uit. Aandachtig volgde de ontzaglijke menigte de woorden van den Kardinaal-Patriarch.

Nachtelijke Aanbidding.

Nadat het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima in de kerk was geplaatst, had er gedurende de nacht aanbidding plaats van het Allerheiligste Sacrament. De kerk bleef de gehele nacht vol van gelovigen, die trouw en zeer godvruchtig de wacht hielden bij Jezus, verborgen onder de gedaante van Brood.

De Morgen van de zesde December.

Des morgens van de zesde December werd in de kerk om 5 uur 30 Heilige Missen gelezen tot een uur 30, terwijl om elf uur de Heilige Mis werd gelezen voor de zieken, waaraan 150 zieken van het Hospitaal do Rego deelnamen.

Het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima bleef verder gedurende de gehele dag ter verering in de kerk opgesteld. Het beeld was omgeven van vele kaarsen en bloemen, waartussen de drie witte duiven. Vele duizenden gelovigen, waaronder vele nieuwsgierigen, passeerden het genade-beeld om Maria hulde te brengen. Onder de gelovigen bemerkte men wijders nog op vele autoriteiten, diplomaten, leden van de Regering, en ook de exKoning van Italië.

Tegen de avond begon de „Vigilie van Aanbidding", die des morgens van de 7 December om vijf uur eindigde.

De Gouden Kroon, bloemen en vier witte duiven.

In Bombarral hadden drie witte duiven aan de voeten van Onze Lieve Vrouw van Fátima plaats genomen tussen de bloemen. De ze bloemen waren afkomstig van vrome schenkers uit Madeira. Rijkelijk was de „Andor" (draagbaar) met een schat van rozen en bloemen gesierd. In de kerk te Lissabon vervoegde zich een vierde duif bij de drie andere duiven. Het genade-beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima droeg haar mooiste tooi, haar gouden Kroon, geschonken door de Portugese Moeders, waarmede Maria van Fátima werd gekroond op haar jubel-dag van 13 Mei 1946 door den Pauselijken Afgevaardigde namens Paus Pius XII.

7 December 1946. Drie duizend kinderen wijden zich aan Maria Onbevlekt Ontvangen toe.

Om 13 uur 30 begonnen de jongens en meisjes van drie en veertig parochies van de stad Lissabon, begeleid van hun parochiegeestelijken, zich heeds voor de kerk van Onze Lieve Vrouw van Fátima op te stellen, in afwachting van de komst van den Kardinaal-Patriarch.

Zijne Eminentie kwam om 14 uur voor het kerkportaal aan. Dom Manuel II werd opgewacht door verschillende Bisschoppen en autoriteiten.

Hierna werd het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima uit de kerk gedragen. Ontroerend was het toen ongeveer drie duizend jongens en meisjes, allen in het wit gekleed, met witte zakdoekjes Onze Lieve Vrouw van Fátima toewuifden en Maria-liederen zongen.

Hierna volgde het defilé der kinderen langs de draagbaar, die vervolgens in de kerk plaats namen.

Nadat de Kardinaal-Patriarch in de kerk in het priesterkoor had plaats genomen, las de Pastoor van de kerk, Pater Antonio Abranches, de Acte van toewijding aan Maria Onbevlekt Ontvangen voor. Hierna hield de Kardinaal-Patriarch van Lissabon een korte, maar hartelijke toespraak tot de kinderen over Onze Lieve Vrouw van Fátima en de betekenis van de plechtigheid. De indrukwekkende ceremonie werd gevolgd door de zegen met het Allerheiligste.

De Processie met kaarsen.

Het was een grootse aanblik, dat Lissabon aanbod op de avond van de zevende December 1946. Kerken, monumenten, publieke gebouwen alles schitterde in een zee van licht ter ere van Onze Lieve Vrouw van Fátima.

Lissabon lag geknield aan de voeten van Maria Onbevlekt Ontvangen, de Koningin van Portugal en in de overvolle kerk aan de „Avenida de Berne" ververdrongen zich godvruchtige bezoekers om de Maagd, Onbevlekt Ontvangen, te loven en te prijzen. Onophoudelijk weerklonk het lied „Hosanna, Rainha de Portugal...

De regen viel, toch was het weer niet slecht. Om 20 uur begonnen de mannen en jongens zich reeds in de richting van de plaats alwaar de kaarsen-processie samengesteld zou worden te begeven.

Precies 21 uur 45 verscheen de draagbaar met het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima op het voorplein van de prachtige kerk. Aldra vormde zich de stoet van duizenden mannen en jongens in de richting van de kathedraal SéUatriarecal. De weg werd genomen over de grote Avenida Almirante Reis. Langzaam kwam de processie vooruit des nachts om een uur 30 kwam ze in de kathedraal aan.

Het verschijnen van het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fátima werd aan het kerkgebouw met levendige uitroepingen van „Viva Nossa Senhora" ontvangen.

Gedurende de gehele nacht had in den majestueusen tempel de aanbidding van het uitgestelde Sacrament plaats. Het getal van mannen en jongens, dat in gebed de nacht doorbrachten, was zeer groot. Toen brak de morgen van de 8ste December aan......

Gouden Kelk voor den H. Vader.

Te Rome had op 8 December, feest van Maria Onbevlekt Ontvangen de aanbieding plaats van de gouden kelk van den Heiligen Vader, geschonken door de Portugese Vrouwen.

Voor het eerst op die dag gebruikte de Paus de gouden kelk tijdens het Heilig Misoffer dat uit dankbaarheid werd opgedragen ter gelegenheid van het Derde Eeuwfeest van de Beschermvrouw van Portugal Maria Onbevlekt Ontvangen. De Portugese Gezant bij de Heilige Stoel had de gouden Kelk op Woensdag 5 December namens de Portugese Vrouwen aan Paus Pius XII aangeboden, in tegenwoordigheid van den Apostolischen Nuntius, Mgr. Pedro Ciriaci, die momenteel in Rome vertoeft. De Paus betuigde den Portugesen Gezant zijn dank voor het mooie kunstvolle geschenk en schonk aan de Portugese Vrouwen Zijn Vaderlijken Zegen.

Serie postzegels Derde Eeuwfeest.

De postzegels, uitgegeven ter gelegenheid van het Derde Eeuwfeest van Maria Onbevlekt Ontvangen, de Koningin van Portugal, zijn reeds verkrijgbaar. De serie bestaat uit de zegels van 30 en 50 centavos en van een escudo en een van eenescudo 75 met onderscheidelijk de kleuren grijs, groen, rood en blauw. De postzegels dragen de beeltenis van Onze Lieve Vrouw van Vila Viçosa,

Nederlands Leven in Noorwegen.

(Eigen correspondentie).

Oslo, December — Wie in Noorwegen Nederlands spreekt, kan nog aardig de weg vinden. Er zijn vele woorden die in de uitspraak op onze taal gelijken en lukt het niet met Engels — de tweede taal in Noorwegen — dan kan men altijd nog de weg vragen. Maar dat er Noren zijn, die professioneel Nederlands hebben geleerd, wist uw correspondent niet voor hij in Bergen zo iemand ontmoette. Er zijn maar enkele duizenden katholieken in Noorwegen en door een samenloop van omstandigheden werken er vele Nederlandse priesters en zusters in Noorwegen. Zo is het gekomen, dat verschillende jonge Noren naar Nederland gingen om daar theologie te studeren. Met als gevolg dat deze geboren Noorse priesters vloeiend Nederlands kunnen spreken!

Overigens is het aantal Nederlanders niet zo groot in Noorwegen: ± 60. De meesten hunner zitten in Oslo en werken bij de KLM, bij Philips, de Noorse tak van de Unilever of andere Nederlandse belangen. Er zijn nog wat paspoort-Nederlanders, maar veel contact bestaat er niet.

Het is jammer, dat ons land in tegenstelling bijvoorbeeld met Frankrijk, zo weinig doet om het stamverband gaande te houden.

Mr. Alfred Furnée, die in 1937 Curaçao bezocht, zich Gouverneur Wouters en zijn werk nog levendig herinnert en met belangstelling informeerde naar figuren als Gronemeyer, Ferguson en anderen die vertrokken zijn, is thans consul in Islo. Hij doet het zijne om onderling contact te behouden, de heer Tjaardstra van het gezantschap en vanzelfsprekend Gezant Luden doen het hunne, maar dit is te locaal. Locaal werk is moeilijk, omdat de geaardheid der weinige aanwezige Nederlanders te ver uiteenloopt — een directeur en een kleine winkelier e.d. — om sociaal te kunnen optreden. Hoogtepunt van het jaar is steeds het S. Nicolaasfeest; velen komen dan ook wel. Wij vragen ons echter af, of het niet beter ware de band van Nederland uit gespannen te houden. Door toezending van lectuur. Door nu en dan eens een lezig te doen houden. Zulks zou zonder al te grote kosten — en voor welk een goede zaak — gedaan worden, mits het op grote schaal werd georganiseerd. In Zuid-Amerika laten wij honderden Nederlandse families afvallen; in andere plaatsen gebeurt hetzelfde. Een naai-morgen, als in Oslo door de vriendelijke echtgenote van den Gezant georganiseerd, vermag op de duur de Nederlandse band niet te houden.

Tijdens de oorlog was het aantal Nederlanders in Noorwegen helaas groter. In Bergen zaten er toen een 150, voornamelijk uit Rotterdam en omgeving, maar ook van elders. Het waren dwangarbeiders, die de Duitsers aan de haven van Bergen — waar een grote duikbootbasis was, die nu met dynamiet uitgeëngeslagen wordt — lieten werken. Ze waren in scholen ondergebracht en moesten van des morgens tot plm. 17 uur werken. Daarna hadden ze vrij. Het was een deel van de ongeveer 80.000 ontheemden of „displaced persons" die tijdens de oorlog in Noorwegen uit alle geknechte landen verzeilden. De Nederlanders zijn nu op een enkele na gerepatrieerd. Een hunner, de heer Bastiaan J. van Wuckhuise Nortier, werd eerst belast met de Netherlands Shipping, die in Bergen een tak had, maar eind November is gesloten.

Belangstelling voor Nederland bestaat er wel en deze zou groter zijn, als door middel van de pers meer over Nederland geschreven werd.

Mejuffrouw Catharina Terspil behartigt aan ons Gezantschap de persbelangen, maar het wil ons voorkomen, dat er te weinig materiaal uit Nederland wordt verstrekt. Bij een bezoek aan enkele kranten, dat ongeveer samentrof met de aankomst van de Nederlandse Handelsmissie, die het Handelsaccoord tussen Noorwegen en Nederland kwam verlengen, vroeg men ons hierover dingen, die toch feitelijk allang van te voren hadden moeten zijn verstrekt aan de redacties. Mejuffrouw Terspil is thans doende een tentoonstelling van Nederlandse kunstenaars in Oslo te organiseren en in kunstlievend Noorwegen zal dit de band der cultuur met ons land kunnen versterken.

STATEN VAN CURAÇAO

Vergadering op Maandag, den 30sten December, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp-landsverordening tot het heffen van opcenten op het bijzonder invoerrecht op benzine (1946 - 1947 - 44).

3o. Ontwerp-landsverordening tot het heffen van opcenten op de aanslagen in de Inkomstenbelasting 1947 (1946 - 1947 - 45).

4o. Ontwerp-landsverordening tot het heffen van 150 opcenten op de aanslagen in de winstbelasting, betreffende tijdvakken, eindigende tusschen 30 Juni 1946 en 1 Juli 1947 om de verhoging van uitgaven tengevolge van de buitengewone omstandigheden op te vangen (1946—1947—46).

5o. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de landsverordening van den 22sten Augustus 1939 (P.B. 1939 no. 66) tot het tijdelijk afschaffen van invoerrechten en accijnzen op de eilanden Saba, St. Eustatius en St. Maarten (Nederlands Gedeelte) 1946—1947—48).

De Griffier,
VAN WEEL

De Oudst Aanwezend Zeeofficier te Curaçao,

Maakt bekend:

dat aan gedemobiliseerde militairen der Koninklijke Marine een „demobilisatiespeldje" kan worden verstrekt, indien zij bij de Koninklijke Marine ten minste zes maanden werkelijken dienst hebben verricht in het tijdvak, gelegen tusschen 10 Mei 1940 en 1 November 1945.

Zij die vermeenen op het „demobilisatiespeldje" aanspraak te kunnen maken, kunnen zich onder overlegging van hun demobilisatiepapieren vervoegen op het bureau van den A.M.C. (afdeeling Personeel) in het Waterfort.

De Oudst Aanwezend Zeeofficier vnd.,

De Kapitein luitenant ter zee,

H. J. Suermondt.